

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2023-06-13
Meddelad i Uppsala

Mål nr
1387-23

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommuns beslut
2023-02-03

SAKEN

Särskilt boende enligt socialtjänstlagen (2001:453)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun (nämnden) beslutade den 3 februari 2023 att avslå [REDACTED] ansökan om särskilt boende enligt SoL. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Bedömning görs att [REDACTED] behov av stöd inte är omfattande eller långvarigt och han bedöms i dagsläget inte ha behov av stöd och hjälp dygnet runt. [REDACTED] [REDACTED] uppnår en skälig levnadsnivå i ordinarie bostad och hans behov av stöd och hjälp kan tillgodoses med utökad hemtjänst samt boendestöd och trygghetslarm.

[REDACTED] överklagar nämndens beslut och anför i huvudsak följande. Han har ett stort omvårdnadsbehov och en komplex problematik. Han har somatiska och psykiatriska besvär samt en beroendeproblematik. Han är rullstolsburen till följd av en skottskada och har en kronisk smärtproblematik. ADL-bedömning som har gjorts visar att han har ett omfattande behov av stöd vid basal personlig ADL. Han har nyligen vårdats inneliggande på avdelning för suicidprevention och under vårdtiden fått hjälp vid dessa aktiviteter av en till två personal. Han har vidare drabbats av flertalet krampanfall och vid dessa tillfällen fått akut hjälp av personal på avdelningen för att undvika fallskador. Han har varit på besök hos Neuro Spinalis och bedömning avseende rehabilitering har gjorts. Läkarens bedömning var att han kan få rehabilitering i dagvårdsform eller polikliniskt med sjukgymnast, men att han först behöver få ett ordnat boende och en mer stadgad social situation.

Han är i nuläget bostadslös då han nyligen har blivit vräkt från sitt boende på grund av obetalda hyror och att han levde i misär. Han har haft hjälp från hemtjänst fyra gånger per dag (städning, tvätt och inköp) samt boendestöd och trygghetslarm. Insatserna har inte fungerat och han har inte klarat av ett eget boende. Han klarar inte heller av att upprätthålla kontakten med kommunen och andra myndigheter.

Han har ett stort omvårdnadsbehov, komplex problematik och en mycket utsatt social situation. Han kan inte bo på gatan eller på vandrarhem då det inte är ett ordnat boende. På grund av sina kramper och sin psykiatriska problematik behöver han ha tillgång till personal dygnet runt. Han kan inte gå på toaletten på egen hand eller förflytta sig från sängen till sin permobil. Han har kraftig ångest, dåligt psykiskt mående och är suicidal. Att han dessutom har en ostabil social situation är kontraproduktivt för att han ska kunna återfå sina resurser och sin funktion, vilket är en förutsättning för att han ska kunna återfå sin psykiska hälsa. Han har många mediciner och kan inte ta dem vid rätt tidpunkt. Det är av yttersta vikt att han får hjälp med ett boende så han kan få ett värdigt liv och sina behov tillgodosedda. Det får han inte på gatan eller på ett vandrarhem. Det finns även en stor risk för att han återfaller i missbruk. Läkarna anser att det är inhumant av kommunen att inte hjälpa honom med det vårdbehov han har. Han har nyligen blivit utskriven från psykiatrin, men ramlade när han skulle ta sig från sängen till permobilen och hamnade på akuten.

Nämnden vidhåller sitt beslut och anför i huvudsak följande. [REDACTED] hävdar att han har haft hemtjänst i form av fyra dagliga besök, städning, tvätt och inköp. Detta stämmer inte. Han har varit beviljad hemtjänst med omfattningen ett besök per dag (måltidsstöd), vilket han ofta har avböjt. Han har även varit beviljad boendestöd två timmar per vecka och trygghetslarm. [REDACTED] hävdar vidare att arbetsterapeututredning daterad den 3 februari 2023 styrker hans behov av särskilt boende. Arbetsterapeututredningen innehåller uppgifter som är motstridiga i förhållande till läkarintyg och tidigare ADL-bedömningar. Den arbetsterapeut som utfört utredningen har i telefonsamtal angett att utredningen är baserad på intervjusamtal med [REDACTED] och anteckningar ur hans journal. Det finns även olika läkarintyg med motstridiga uppgifter avseende huruvida [REDACTED] självständigt kan ta sig i och ur rullstolen. [REDACTED] uppger att han behöver ett ordnat boende och en stadgad social situation för att kunna ta emot rehabilitering. Han har fram

till januari i år haft en bostad men trots det inte tagit emot rehabilitering. Under den period som [REDACTED] haft lägenhet har han inte heller velat ta emot beviljade och andra erbjudna insatser i form av utökad hemtjänst. Hans behov bedöms inte vara så omfattande att det inte kan tillgodoses genom andra insatser, såsom hemtjänst, boendestöd och trygghetslarm.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den fråga förvaltningsrätten har att ta ställning till är om [REDACTED] är i behov av särskilt boende för att uppnå en skälig levnadsnivå.

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har enligt 4 kap. 1 § SoL rätt till bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Genom det bistånd som lämnas ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Av 5 kap. 9 § SoL framgår att socialnämnden, när det gäller personer med missbruk, aktivt ska sörja för att den enskilde missbrukaren får den hjälp och vård som han eller hon behöver för att komma ifrån missbruket. Nämnden ska i samförstånd med den enskilde planera hjälpen och vården och noga bevaka att planen fullföljs.

Enligt 6 kap. 1 § SoL ska socialnämnden sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i bl.a. ett hem för vård eller boende.

I praxis har uttalats att den enskildes önskemål om vilken form av behandling som ska ges är en väsentlig faktor vid bedömningen av rätten till bistånd till insatser mot missbruk (se t.ex. RÅ 1991 ref. 97 och HFD 2013 ref. 39). I förarbetena till socialtjänstlagen uttrycks dock att vid bedömningen av vilken insats som kan komma ifråga måste en sammanvägning göras av olika

omständigheter, såsom den önskade insatsens lämplighet som sådan, kostnaderna för den i jämförelse med andra insatser samt den enskildes önskemål. Det kan inte finnas en obegränsad frihet för den enskilde att välja sociala tjänster oberoende av kostnad (se prop. 2000/01:80 s. 91).

Det följer vidare av allmänna förvaltningsrättsliga principer att det är den som ansöker om en förmån, bistånd i form av särskilt boende i detta fall, som ska göra sannolikt att förutsättningarna för att beviljas den sökta förmånen är uppfyllda.

██████████ har gjort gällande att han har somatiska och psykiatriska besvär samt en beroendeproblematik och att han till följd härav är i behov av ett boende med tillgång till personal dygnet runt. Vad gäller hans beroendeproblematik har det inte framkommit i målet att han i dagsläget har ett aktivt missbruk. Däremot har det på SIP-möte den 30 januari 2023 framkommit att det på grund av hans smärtproblematik finns risk för återfall i missbruk. Enligt förvaltningsrättens bedömning ger utredningen i målet inte stöd för att ██████████ i dagsläget behöver få komma till ett boende för att komma ifrån sitt missbruk.

Det är i målet ostridigt att ██████████ har ett visst behov av stöd och hjälp kring sin ADL och vad gäller skötseln av sitt hem. Han har med anledning härav beviljats hemtjänst, boendestöd och trygghetslarm och även erbjudits utökade hemtjänstinsatser. Av utredningen i målet framgår dock att han i stor utsträckning har av sagt sig erbjudna och beviljade insatser. Det går därmed enligt förvaltningsrättens mening inte att dra slutsatsen att hans fysiska behov inte kan tillgodoses genom insatser från hemtjänst och boendestöd. Det har inte heller framkommit i målet att hans behov av stöd och hjälp är av sådan omfattning att de inte kan tillgodoses på annat sätt än i ett särskilt boende med tillgång till personal dygnet runt.

Vad gäller [REDACTED] psykiatriska besvär framgår av läkarintyg att han i närtid vårdats inläggande i suicidpreventivt syfte. Han bedömdes vid tidpunkten för intyget, den 21 november 2022, vara mindre suicidal då smärtan var under kontroll. Detta då smärtan var det som i första hand triggade [REDACTED] [REDACTED] dödstankar. Läkarens bedömning var att [REDACTED] vid tidpunkten för intyget hade en bättre sjukdomsinsikt, inte var lika ångestdriven, hade hopp om livet och framtiden samt inte hade några pågående suicidtankar eller planer, men att det finns en risk för att han försämras och att recidiv av suicidtankar inte kan uteslutas om han hamnar i ensamhet och i en ohållbar situation.

Det framgår av utredningen i målet att [REDACTED] har behov av stöd och hjälp både vad gäller hans psykiska hälsa och med att få tillgång till och upprätthålla en ordnad boendesituation. Vidare framgår att han i perioder behövt inläggande vård i suicidpreventivt syfte, men att han med adekvat stöd och smärtbehandling förbättrats markant i sitt mående. Vid en samlad bedömning av vad som framkommit i målet delar förvaltningsrätten nämndens bedömning att det inte är visat att [REDACTED] vårdbehov är så omfattande eller långvarigt att han kan anses ha behov av stöd och hjälp dygnet runt. Mot bakgrund av att han vid ett flertal tillfällen har av sagt sig beviljade insatser i form av bl.a. hemtjänst och tackat nej till en utökning av insatserna kan det inte heller anses vara visat att han inte kan uppnå en skälig levnadsnivå genom redan beviljade och erbjudna insatser. Förvaltningsrätten anser därmed att utredningen i målet inte ger stöd för att [REDACTED] är i behov av särskilt boende för att uppnå en skälig levnadsnivå. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Ludwig Engblom Strucke
förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Matts Eriksson, Sam Haddad och Staffan Linder har deltagit i avgörandet.

Målet har beretts av föredragande juristen Maria Romelin.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.